

SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ LİSANS PROGRAMLARINDA “ANAYASA HUKUKU” DERSLERİNİN ÖNEMİNİN KPSS ALAN BİLGİSİ/KAMU YÖNETİMİ SORULARI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ*

Fatih GÜLER¹

Öz

Üniversitelerin İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri başta olmak üzere sosyal/siyasal bilgiler tabanlı fakülteler bünyesinde kurulan Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri, kamu sektörünün farklı kademelerinde görev alacak nitelikli personel ihtiyacının karşılanmasını hedeflemektedir. Kamu sektöründe görev alacak personellerin taşınmaları gereken önemli özelliklerden biri “asgari bir hukuk perspektifine sahip olmak” olduğu söylenebilir. Bu hukuki perspektifin şekillenmesinde önemli disiplinlerden birisi anayasa hukukudur. Çalışmada Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü müfredatlarında anayasa hukukunun yeri ve önemi ele alındıktan sonra KPSS Lisans Alan Bilgisi sorularında anayasa hukukunun ağırlığı ve dağılımı ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Kamu Personeli Seçme Sınavı, Anayasa, Alan Bilgisi.

Jel Kodları : H 83,K 19, I 21.

EVALUATION OF THE IMPORTANCE OF "CONSTITUTIONAL LAW" COURSES IN POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION UNDERGRADUATE PROGRAMS ON KPSS FIELD KNOWLEDGE/PUBLIC ADMINISTRATION QUESTIONS

Abstract

Political Science and Public Administration/Public Administration departments aim to train qualified personnel to work at different levels of the public sector within the faculties of social/political sciences, especially the Faculties of Economics and Administrative Sciences. It can be said that one of the important characteristics of the personnel who will work in the public sector is to have a minimum legal perspective. One of the important disciplines in shaping this legal perspective is constitutional law. In the study after discussing the place and importance of constitutional law in the curriculum of the Department of Political Science and Public Administration/Public Administration, the weight and distribution of constitutional law will be revealed in the KPSS Field Knowledge questions.

Keywords: Political Science and Public Administration, Public Personnel Selection Examination, Constitution, Field Knowledge.

Jel Classification : H 83,K 19, I 21.

¹Dr. Öğr. Gör., Çanakkale 18 Mart Üniversitesi , fatih.guler@comu.edu.tr,ORCID: 0000-0002-5365-5700.

Atıf: Güler, F., (2022). Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans Programlarında “Anayasa” Derslerinin Öneminin KPSS Alan Bilgisi/Kamu Yönetimi Soruları Üzerinden Değerlendirilmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Van YYÜ 40. Yıl Özel Sayısı 106-119

GİRİŞ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin temel amaçlarından biri kamu sektörünün aradığı niteliklerle donatılmış bireyler yetiştirmektedir. Kamu sektöründe istihdam edilmeyi arzu eden Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü mezunlarının katılması gereken KPSS, İdari Yargı Hakimliği, Kaymakamlık sınavları gibi sınavlar söz konusudur (Akpınar, 2017:99). Bu çerçevede Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri öğrencilerine başta KPSS olmak üzere belirli rekabetçi meslek sınavlarına girmek üzere akademik bilgi, beceri ve yetenekle donatan bir eğitim verilmektedir (Kamu Yönetimi Eğitimi Çalıştayı, 2015:2)

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesindeki diğer bölümler de mezunlarına KPSS merkezli bir eğitim verme eğiliminde olabilirler. Fakat örneğin İşletme, Uluslararası İlişkiler bölümleri gibi bölümler doğası gereği kural olarak kamu sektöründen ziyade özel sektörün aradığı nitelikte bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Üniversite öğrencilerinin öncelikli olarak kamu sektöründe istihdam edilmeye yönelik eğilimleri göz önünde bulundurulduğunda (Atmaca&Uysal,2020:481) Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin temel odağının kamu sektörü olması sebebiyle KPSS'nin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri açısından İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesindeki diğer bölümlerden farklı bir kategoride değerlendirilmeleri gerektiği açıktır.

Anayasa hukuku hem normlar hiyerarşisinin en üstünde yer alan anayasayı inceleyen bir bilim dalı olması hem de devlet organları arasındaki ilişkileri ele alması sebebiyle kamu yönetimi ile yakından ilgilidir. Anayasa hukukunun siyaset bilimi ve hukuk arasında köprü durumunda olması ve her ikisiyle de bağlantılı olması Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri açısından istisnai bir şekilde konumlanmasına imkan vermektedir (Hazır, 1990:4). Bölüm isimlerinin ve içeriğinin Kamu Yönetiminden Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimine evrildiği günümüzde siyasi konuların temelini teşkil eden anayasa hukukunun Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri açısından anlam ve önemi artmaktadır.

Kamu yönetimi doktrininde anayasal konuların ağırlığı ve önemi üzerinde durulan konulardan bir tanesidir. Gerçekten de kamu yönetiminin incelenmesindeki başlıca yaklaşımlardan biri anayasal/yasal yaklaşımdır (Özer,2012: 72). Bunun yanında siyaset bilimi ile anayasa hukukunun ayrıştırılması istenci doktrindeki eski ve köklü tartışmalardandır (Eisenmann, 1956: 43-44). Fakat anayasa hukuku ile siyaset bilimi arasındaki güçlü bağ (Çiçek,2019: 385) kamu idareleri olan merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin anayasa ile tesis edilmesi gerçeği karşısında (Atmaca &Mecek,2020: 2071) ülkemizde yönetimin hukuk perspektifiyle incelenmesi sürecinin devam ettiği ifade edilmelidir (Güler,1995: 8).

Çalışmada ülkemizde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerindeki anayasa hukuku ile ilgili dersler hakkında bilgiler verilecektir. Son olarak 2006-2021 yılları arasında

KPSS Kamu Yönetimi Lisans Alan Bilgisi ve Genel Kültür testlerinde anayasa hukuku ile ilgili soruların konu dağılımı ve ağırlığı değerlendirilecektir.

1. YÖNTEM

Çalışmada genel itibariyle doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/ Kamu Yönetimi programlarının tespitinde ÖSYM YKS 2021-Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda lisans programları arasında yer alan Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri incelenmiştir. Kılavuzda yer alan İkinci Öğretim, Açık Öğretim, Uzaktan Öğretim ve yabancı dille öğretim yapan programlar değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Çalışmada Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki anayasa hukuku ile ilgili derslerin ağırlığının tespit edilmesinde bu derslerden bir kısmının seçmeli dersler arasında yer alması, seçmeli derslerin müfredatlardaki ağırlığının tespit edilmesini gerektirmiştir. Anayasa hukuku ile ilgili derslerden seçmeli olanların AKTS değerlerinin doğrudan yansıtılmasının farklı bir sonuç ortaya çıkarması ihtimali sebebiyle çalışmada Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki ağırlığının tespit edilmesinde = (Anayasa Hukuku ile İlgili Zorunlu Derslerin AKTS değeri + Anayasa Hukuku ile İlgili Seçmeli Derslerin AKTS değerinin yarısı /240)*100 formülasyonu kullanılmıştır. Çalışmada KPSS Lisans Alan Bilgisi Kamu Yönetimi test sorularında ve Genel Kültür test sorularında anayasa hukuku ile ilgili konuların dağılımlarının tespitinde ÖSYM web adresinde yer alan kaynaklardan yararlanılmıştır.

2. SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ/KAMU YÖNETİMİ PROGRAMLARI

Aşağıdaki tabloda 2021 yılı verilerine göre öğrenci alımı yapan Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerine yer verilmiştir.

Tablo 1: Bünyesinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi Programı Bulunan Üniversiteler

1	ADIYAMAN	34	ERCİYES	67	KOCAELİ
2	AFYON KOCATEPE	35	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	68	KÜTAHYA DUMLUPINAR
3	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN	36	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	69	MANİSA CELÂL BAYAR
4	AKDENİZ	37	FIRAT	70	MARMARA
5	AKSARAY	38	GAZİANTEP	71	MERSİN
6	AMASYA	39	GİRESUN	72	MUĞLA SITKI KOÇMAN
7	ANADOLU	40	GÜMÜŞHANE	73	MUNZUR
8	ANKARA HACI BAYRAM VELİ	41	HARRAN	74	MUŞ ALPARSLAN
9	ANKARA	42	HATAY MUSTAFA KEMAL	75	NECMETTİN ERBAKAN
10	ARDAHAN	43	HİTİT	76	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ
11	ARTVİN ÇORUH	44	İĞDIR	77	NİĞDE ÖMER HALİDEMİR
12	ATATÜRK	45	İNÖNÜ	78	NİŞANTAŞI
13	ATILIM	46	İSTANBUL AREL	79	NUH NACİ YAZGAN
14	AVRASYA	47	İSTANBUL AYDIN	80	ONDOKUZ MAYIS
15	AYDIN ADNAN MENDERES	48	İSTANBUL GEDİK	81	ORDU
16	BALIKESİR	49	İSTANBUL GELİŞİM	82	OSMANİYE KORKUT ATA

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans Programlarında “Anayasa” Derslerinin Öneminin KPSS Alan Bilgisi/Kamu Yönetimi Soruları Üzerinden Değerlendirilmesi

17	BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL	50	İSTANBUL KENT	83	PAMUKKALE
18	BARTIN	51	İSTANBUL MEDENİYET	84	RECEP TAYYİP ERDOĞAN
19	BATMAN	52	İSTANBUL MEDİPOL	85	SAKARYA
20	BAYBURT	53	İSTANBUL RUMELİ	86	SAMSUN
21	BEYKENT	54	İSTANBUL	87	SELÇUK
22	BİLECİK ŞEYH EDEBALI	55	İSTİNYE	88	SİİRT
23	BİNGÖL	56	KAFKAS	89	SİNOP
24	BİTLİS EREN	57	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM	90	SİVAS CUMHURİYET
25	BOLU ABANT İZZET BAYSAL	58	KAPADOKYA	91	SÜLEYMAN DEMİREL
26	BURDUR MEHMET AKİF ERSOY	59	KARABÜK	92	ŞİRNAK
27	BURSA ULUDAĞ	60	KARADENİZ TEKNİK	93	TARSUS
28	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART	61	KARAMANOĞLU MEHMETBEY	94	TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL
29	ÇANKIRI KARATEKİN	62	KASTAMONU	95	TOKAT GAZİOSMANPAŞA
30	DICLE	63	KIRIKKALE	96	TRAKYA
31	DOĞUŞ	64	KIRKLARELİ	97	UŞAK
32	DOKUZ EYLÜL	65	KIRŞEHİR AHİ EVRAN	98	VAN YÜZÜNCÜ YIL
33	DÜZCE	66	KİLİS 7 ARALIK	99	YALOVA
				100	YOZGAT BOZOK
				101	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT

Kaynak: www.osym.gov.tr

Aşağıdaki tablodan görüleceği üzere 101 üniversitenin 104 fakültesinin bünyesinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi programı yer almaktadır. 2009 yılında bu sayının 64 olduğu düşünüldüğünde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi programı sayılarında ciddi bir artış olduğu söylenebilir(Ömürgönülşen,2010:136-138). Ancak bu artışın sağladığı genişlemenin beraberinde bir derinleşme getirdiğini söylemek güçtür (Orhan&Suluhan, 2019:68). 2009 yılında bünyesinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi programı bulunan üniversiteler içerisinde vakıf üniversitelerinin oranı yaklaşık %10 iken 2021 yılında bu oranın yaklaşık %15 olması, Kamu Yönetiminden Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimine doğru evrilmenin bir sonucu olduğu söylenebilir.

Tablo 2: Devlet /Vakıf Üniversitesi Dağılımı

Üniversite	Bölüm Sayısı
Devlet Üniversitesi	89
Vakıf Üniversitesi	15

Kaynak: www.osym.gov.tr

2009 yılında 64 programdan 48 programın Kamu Yönetimi, 16 programın Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi olması, 2021 yılında ise 104 programdan 20 programın Kamu Yönetimi, 84 programın Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi olması program ismi ve içeriğinin değişmesine yönelik eğilimi açıkça göstermektedir (Ömürgönülşen,2010:136-138). Bu verilerden hareketle Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin bürokrasi ve idare hukuku merkezli yaklaşımdan uzaklaşarak dünya üniversitelerine benzer bir yapılanma sürecine girdiği ifade edilebilir (Bağcı, 2010:28).

Tablo 3: Bölüm İsimleri

Bölüm Adı	Bölüm Sayısı
Kamu Yönetimi	20
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	84

Kaynak: www.osym.gov.tr

Vakıf üniversitelerinin neredeyse tamamı Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimini kullanmayı tercih ederken İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi ismi de ağırlıklı olarak vakıf üniversitelerince kullanılmaktadır. Kamu Yönetimi programlarının ise neredeyse tamamı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde dir.

Tablo 4: Bünyesinde Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi Programı Bulunan Üniversitelerin Fakülteleri

Fakülte Adı	Bölüm Sayısı
İktisadi, İdari Bilimler Fakültesi	85
Siyasal Bilgiler Fakültesi	8
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	8
İşletme Fakültesi	2
İnsan ve Toplum Bilimler Fakültesi	1

Kaynak: www.osym.gov.tr

3. SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ/KAMU YÖNETİMİ PROGRAMLARININ MÜFREDATLARINDA ANAYASA HUKUKU İLE İLGİLİ DERSLERİNİN YERİ

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinde Siyaset ve Sosyal Bilimler, Yönetim Bilimleri, Kentleşme ve Çevre Sorunları ve Hukuk olmak üzere dört ana bilim dalı bulunmaktadır. Hukuk ana bilim dalı bünyesinde okutulan derslerin başında ise anayasa hukuku dersi gelmektedir (Alkuş,2010:26). Anayasa hukuku ile ilgili derslerin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki ağırlığının tespit edilmesi KPSS Kamu Yönetimi Lisans Alan Bilgisi sorularında anayasa hukuku ile ilgili soruların ağırlığını karşılaştırma imkanı sağlayacak olması açısından oldukça önemlidir. Daha önceden yapılan bir alan araştırmasında anayasa hukuku ile ilgili derslerin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki ağırlığı %4,13 olarak tespit edilmiştir (Brower,2013:135). Bu çalışmada müfredatlardaki ağırlığın tespit edilmesinde ne gibi bir usul takip edildiğine dair açıklama yapılmamıştır. Yöntem bölümünde belirtilen ilkeler çerçevesinde anayasa hukuku ile ilgili derslerin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki ağırlığı %3,01 olarak tespit edilmiştir.

Aşağıdaki tablodan Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü müfredatlarında anayasa hukuku ile ilgili en az bir zorunlu derse yer verildiği görülmektedir. Bunun yanında ağırlıklı

olarak Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü müfredatlarında anayasa hukuku ile ilgili iki zorunlu derse yer verildiği görülmektedir. Müfredatlarında bir zorunlu bir seçmeli anayasa hukuku ile ilgili derse yer veren Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinde ise Anayasa Hukuku ve Türk Anayasa Hukuku derslerinden birinin seçmeli birinin zorunlu olduğu görülmektedir. Çalışmanın genelinde görüldüğü gibi anayasa hukuku ile konuların KPSS’de asimetrik bir ağırlığı mevcuttur. KPSS neticelerini önemseyen/önemsemesi gereken Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin müfredatlarında anayasa hukuku ile ilgili en az iki zorunlu dersin yanında Anayasa Yargısı gibi KPSS’de ağırlığı olan bir alanı seçmeli ders olarak yer vermenin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Fakat 13 Kasım 2015 tarihinde Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Kamu Yönetimi Eğitimi Çalıştayında zorunlu dersler arasında “Türk Anayasa Düzeni” önerilmesine rağmen “Anayasa Hukukun Genel Esasları” dersinin zorunlu dersler olarak ve seçmeli dersler havuzunda önerilen dersler arasında yer almadığı görülmektedir.

Tablo 5: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi Bölümlerinde Anayasa Hukuku ile İlgili Derslerinin Zorunlu/Seçmeli Dağılımı

Müfredatta Anayasa Hukuku ile İlgili Ders Sayısı	Bölüm Sayısı
1 Zorunlu	39
2 Zorunlu	45
1 Zorunlu 1 Seçmeli	16
2 Zorunlu 1 Seçmeli	3
2 Zorunlu 2 Seçmeli	1

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin müfredatlarındaki anayasa hukuku ile ilgili derslerin isimlerine bakıldığında özellikle hukuk fakültelerinde pek rastlanmayan “Türk Anayasa Düzeni” dersine yer verildiği görülmektedir. Gerek KPSS soru perspektifi gerekse de Anayasa hukuku doktrininde kabul görmüş “Anayasa Hukukunun Genel Esasları” ve “Türk Anayasa Hukuku” ayrımının ders isimleri sürecinde göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi Bölümlerinde Anayasa Hukuku ile İlgili Derslerin Adları

Müfredatta Anayasa Hukuku ile İlgili Dersin Adı	Bölüm Sayısı
Anayasa Hukuku	76
Türk Anayasa Hukuku	33
Türk Anayasa Düzeni	31
Anayasa Hukukuna Giriş	15
Anayasa Hukuku 1	3
Anayasa Hukuku 2	3
Anayasa Hukukunun Genel Esasları	3

Anayasa	2
Anayasa Yargısı	2
Karşılaştırmalı Anayasa Yargısı	1
Türk Anayasa Tarihi	1
Türk-Amerikan Anayasalarının Kurucu Ruhu	1
Güncel Anayasal Sorunlar	1

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinin müfredatlarındaki anayasa hukuku ile ilgili derslerin ağırlıklı olarak 2. , 3. ve 4. yarıyıllarda yer aldığı görülmektedir. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü öğrencilerinin anayasa hukuku dersi ile erken tanışmasının diğer hukuk derslerine temel teşkil etmesi açısından pedagojik olarak tutarlı olduğu ifade edilebilir.

Tablo 7: Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi Bölümlerinde Anayasa Hukuku ile İlgili Müfredatlardaki Yarıyılları

Anayasa Hukuku ile İlgili Dersin Yarıyılı	Ders Sayısı
1.Yarıyıl	3
2. Yarıyıl	67
3. Yarıyıl	55
4. Yarıyıl	29
5. Yarıyıl	8
6. Yarıyıl	1
7. Yarıyıl	6
8. Yarıyıl	3

4.SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ/KAMU YÖNETİMİ PROGRAMLARI MEZUNLARI AÇISINDAN ANAYASA HUKUKUNUN YERİNİN KPSS LİSANS/ALAN BİLGİSİ SORULARI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

KPSS Lisans Alan Bilgisi Kamu Yönetimi test sorularında anayasa hukuku ile ilgili konuların dağılımları Anayasa Hukukunun Genel Esasları ve Türk Anayasa Hukuku olarak iki başlıkta ele alınmıştır. Anayasa Hukukunun Genel Esasları ile ilgili soruların görece az olması sebebiyle bu bölümdeki sorular bölümlere ayrılmadan toplu olarak verilmiş olup Türk Anayasa Hukuku ile ilgili sorular bölümlerine ayrılmak suretiyle tablolaştırılmıştır. Bu konu başlıklarının tespiti ile ilgili olarak doktrinde farklı sınıflandırmaların olduğu söylenebilir. Çalışmada ise Kemal Gözler'in kitaplarında benimsediği bölümsellik esas alınmıştır.

Tablo 8: Anayasa Hukukunun Genel Esasları ve Türk Anayasa Hukuku Konu Başlıkları

Anayasa Hukukunun Genel Esasları	Türk Anayasa Hukuku
Anayasa Hukukunun Bilgi Kaynakları	Türk Anayasa Hukukunun Bilgi Kaynakları
Anayasa Hukuku Kavramı	Osmanlı Anayasal Gelişmeleri
Anayasa Kavramı	Cumhuriyet Dönemi Anayasal Gelişmeleri

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans Programlarında “Anayasa” Derslerinin Öneminin KPSS Alan Bilgisi/Kamu Yönetimi Soruları Üzerinden Değerlendirilmesi

Kurucu İktidar	Temel İlkeler
Devlet Kavramı	Temel Hak ve Hürriyetler
Devlet Şekilleri I: Monarşi-Cumhuriyet	Siyasî Partiler
Devlet Şekilleri II: Tek Devlet-Bileşik Devlet	TBMM Üyelerinin Seçimi
Hükümet Sistemleri	TBMM Üyelerinin Hukukî Statüsü
Demokrasi Kavramı	TBMM'nin İçyapısı ve Çalışma Düzeni
Egemenliğin Kullanılması Bakımından Demokrasi Tipleri	Yasama
Seçimler	TBMM'nin Görev ve Yetkileri
Yasama Organı	Yürütme
Yürütme Organı	Cumhurbaşkanı
Yargı Organı	Yürütme Organının Düzenleyici İşlemleri
Temel Hak ve Hürriyetler	Olağanüstü Hâl Yönetim Usûlü
Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Denetimi: Anayasa Yargısı	Yargı
	Anayasa Yargısı
	Anayasa Değişikliği

Kaynak: Gözler, K. (2020). Anayasa Hukukunun Genel Esaslarına Giriş, Bursa: Ekin. Gözler, K. (2021). Türk Anayasa Hukukuna Giriş, Bursa: Ekin.

2006-2021 yılları arasında KPSS başvuru kılavuzları incelendiğinde anayasa sorularının Kamu Yönetimi testindeki ağırlığının %15 olacağı ifade edildiği görülmektedir. Fakat anayasa hukuku konularının siyaset bilimi, yönetim hukuku ve Türk siyasi hayatı konuları ile kısmen örtüşmesi sebebiyle diğer bölümlerdeki sorularla birlikte anayasa sorularının Kamu Yönetimi testindeki ağırlığı artmaktadır. Yıllara göre dağılım incelendiğinde sadece bir yılda anayasa sorularının Kamu Yönetimi testindeki oranının %20'nin altında olduğu diğer yıllarda ise genelde %25-%30 bandında olduğu, bu oranının son yıllarda giderek arttığı ve %35'e kadar ulaştığı ifade edilebilir. Konular arasında dengeli bir dağılım olmakla birlikte Cumhuriyet Dönemi Anayasal Gelişmeler, Yürütme ve Anayasa Yargısı bölümlerinin ağırlığının görece yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 9: Yıllara Göre Anayasa Hukuku ile İlgili Sorularının Kamu Yönetimi Alan Bilgisi Testinde Konu Başlıklarına Göre Dağılımı

	SO.U SAYISI	AN. HUK. GEN.	OSM. AN. GEL.	CUM. DÖN. AN. GEL.	TEM. İLK.	TEMEL HAK VE HÜRR.	SIY. PAR.	TBBM ÜYE. SEÇİMİ	TBBM ÜYE. HUKUKİ STATÜSÜ	TBMM İÇ YAPISI VE DÜZENİ	TBBM GÖREV VE YET.	YÜR. YÜR.	CUMHUR- BAŞKANI	YÜR. DÜZEN. İŞLEM.	YARGI	AN. YARG.	AN. DEĞ.	TOPLAM	ORT.(%)
2006	40	3	1								1		4	1		1		11	27,5
2007	40	2		1		1						2	2	1	1	1	1	12	30
2008	40	2		1		1			1							3		8	20
2009	40						1	1			1		1	2		1		7	17,5
2010	40	1		2				2			1	2			1	1		10	25
2011	40	4		1	1		1	1				3	2		1			14	35

2012	40	6	1			2					2	1					12	30	
2013	40	2		1		2			1			1	1			1	9	22.5	
2014	30	2		2	1	1	1										7	23.3	
2015	30	2		2		1	1					1	1				8	26.6	
2016	30	3		1		1		1								1	1	8	26.6
2017	40	5		1		2	1	1		1			1				12	30	
2018	40	2		2	1	1	1			1			1	1			10	25	
2019	40	4	1	2				1			1						1	10	25
2020	40	4	1	2	1	1					1	3					1	14	35
2021	40	5		1			1				1						2	10	25
		47	4	19	4	13	7	7	2	2	6	15	14	4	3	13	2	162	26.5

Tablo 10: Yıllara Göre Anayasa Hukuku ile İlgili Sorularının Kamu Yönetimi Testinde İç Alanlara Göre Dağılımı

	SİYASET BİLİMİ	ANAYASA	YÖNETİM HUKUKU	TÜRK SİYASİ HAYATI	TOPLAM
2006	3	6	1	1	11
2007	0	6	5	1	12
2008	1	6	0	1	8
2009	0	6	1	0	7
2010	2	6	2	0	10
2011	4	6	3	1	14
2012	2	6	3	1	12
2013	1	6	1	1	9
2014	2	4	0	1	7
2015	2	4	1	1	8
2016	2	4	1	1	8
2017	4	6	2	0	12
2018	2	6	2	0	10
2019	3	6	0	1	10
2020	3	6	3	2	14
2021	4	6	0	0	10

2006-2021 yılları arasında KPSS başvuru kılavuzları incelendiğinde anayasa sorularının Genel Kültür (Temel Yurttaşlık Bilgisi) testindeki ağırlığı %5 olacağı ifade edildiği görülmektedir. Fakat anayasa hukuku konularının inkılap tarihi, idare, insan hakları hukuku, devletler umumi ve özel

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans Programlarında “Anayasa” Derslerinin Öneminin KPSS Alan Bilgisi/Kamu Yönetimi Soruları Üzerinden Değerlendirilmesi

hukuku genel kamu hukuku ve hukuk başlangıcı konuları ile kısmen örtüşmesi sebebiyle diğer bölümlerdeki sorularla birlikte anayasa sorularının ağırlığı artmaktadır. Konular arasında dengeli bir dağılım olmakla birlikte Temel Hak ve Hürriyetler, Cumhurbaşkanlığı ve Yargı bölümlerinin ağırlığının görece yüksek olduğunu söylenebilir.

Tablo 11: Yıllara Göre Anayasa Sorularının Genel Kültür Testinde Konu Başlıklarına Göre Dağılımı

	SO.U SAYISI	AN. HUK. GEN.	OSM. AN. GEL.	CUM. DÖN. AN. GEL.	TEM. İL.K.	TEMEL HAK VE HÜRR.	SIY. PAR.	TBBM ÜYE. SEÇİMİ	TBBM ÜYE. HUKUKİ STATÜSÜ	TBMM İÇ YAPISI VE DÜZENİ	TBBM GÖREV VE YET.	YÜR. YÜR.	CUMHUR- BAŞKANI	YÜR. DÜZEN. İŞLEM.	OHAL	YARGI	AN. YAR.	AN. DEĞ..	TOPLAM	ORT.(%)
2006	60	1				2				1	1	1	1	1					8	13.3
2007	60	1	2		1		1			1			1	2		1			10	16.6
2008	60		1	2		1		1	1	1	1				1	1			10	16.6
2009	60	1	1	1				1								1	1	1	7	11.6
2010	60		2	1	1					1		1	1	1		1			9	15
2011	60		1		1	1		1				2	1						7	11.6
2012	60		3			1				1			2	2					9	15
2013	60		1			1		1			1			1					5	8.3
2014	60	1	2	1							1	1				2			8	13.3
2015	60					1		1				1				3			6	10
2016	60		1	1		1					1		2						6	10
2017	60		1					1			2		1	1	1	1			8	13.3
2018	60		1	1							1	1	1			1	1		7	11.6
2019	60					1							1	1		1	1		5	8.3
2020	60		1					1					1			1	1		5	8.3
2021	60					1					1	1	1			1			5	8.3
		4	17	7	3	10	1	7	1	5	9	8	13	9		14	5	1	115	11.9

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü mezunları açısından anayasa hukuku ile ilgili soruların ağırlığının tespit edilmesi hem sınava hazırlanan adaylar için hem de Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümünün karar vericileri ve paydaşları açısından önem arz etmektedir. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümü mezunları açısından en önemli puan Kamu Yönetimi testinin ağırlığının %60 olduğu, Genel Yetenek ve Genel Kültür testlerinin ağırlığının %20 olduğu P-29 puanıdır. Yukarıdaki tablolarda tespit edilen Kamu Yönetimi Alan Bilgisi ve Genel Kültür testindeki anayasa hukuku ile soruların ortalama ağırlığı ile KPSS P-29 puanında anayasa hukukunun ağırlığı %18,3 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 12: KPSS P-29 Puan Türünde Anayasa Konularının Ortalama Ağırlığı

TEST	AĞIRLIK	ANAYASA HUKUKU İLE İLGİLİ SORULARININ ORANI	AĞIRLIK
GENEL YETENEK	0.2	0	0
GENEL KÜLTÜR	0.2	11.97	2.394
KAMU YÖNETİMİ	0.6	26.51	15.906
TOPLAM			18.3

ÖSYM 2021 yılında 2019 ve 2020 yıllarına ait KPSS Lisans Alan Bilgisi Sınavları Değerlendirme Raporu yayınlamıştır. 2020 KPSS kamu yönetimi testinde yer alan soruların doğru cevaplanma ve boş bırakılma oranlarına ilişkin tablo incelendiğinde kamu yönetimi testi ortalama doğru cevap oranı %36,20 iken anayasa hukuku ile ilgili sorularının doğru cevaplanma oranının yaklaşık %40 olduğu görülmektedir. 2019 KPSS kamu yönetimi testinde yer alan soruların doğru cevaplanma ve boş bırakılma oranlarına ilişkin tablo incelendiğinde Kamu Yönetimi Testi doğru cevaplanma oranlarının ortalaması %33,87 iken anayasa hukuku ile ilgili sorularının doğru cevaplanma oranının yaklaşık %45 olduğu görülmektedir. Bu verilerden hareketle Kamu Yönetimi Testindeki anayasa hukuku ile ilgili soruların doğru cevaplanma oranının ortalamanın üstünde olduğu söylenebilir.

SONUÇ

Anayasa hukuku gerek normlar hiyerarşisinin en üstünde yer alan anayasayı inceleyen bir bilim dalı olması gerekse devlet organları arasındaki ilişkileri ele alması sebebiyle kamu yönetimi ile yakın ilişki içerisindedir. Bilindiği üzere Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümlerinde dört ana bilim dalından biri hukuk bilim dalı olup, bu bilim dalının “sina qua non” dersi ise anayasa hukukudur.

Kamu yönetimi açısından bu öneme rağmen anayasa hukuku ile ilgili derslerin Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki ağırlığı %3,01 olarak tespit edilmiştir. Bu oranın düşük olmasının sebepleri Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetimi bölümleri müfredatlarındaki anayasa hukuku ile ilgili derslerden sadece birinin zorunlu ders olarak tespit edilmesi, anayasa hukuku ile ilgili ikinci bir dersin ya müfredatta yer alamaması ya da seçmeli ders olarak yer almasından kaynaklandığı söylenebilir.

Müfredatlardaki bu düşük orana rağmen 2006-2021 yılları arasında KPSS P-29 puanında anayasa hukukunun ağırlığı ortalama %18,3 olarak tespit edilmiş olması anayasa hukukunun KPSS özelinde asimetrik ağırlığı olarak ifade edilebilir. KPSS P-29 puanında anayasa hukukunun bu asimetrik ağırlığı çerçevesinde; Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetim bölümlerinin temel amaçlarından birinin kamu sektörüne nitelikli bireyler yetiştirmek olduğu ve kamu sektöründe

istihdam edilmenin ön koşullarından birinin KPSS olduğu gerçeği karşısında Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi/Kamu Yönetim bölümü müfredatlarında anayasa hukuku derslerinin ağırlığının tekrar değerlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, A. (2017).*Türkiye’de Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Eğitimi: Eğitim-İstihdam İlişkisine İlişkin Bir İnceleme*. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Kamu Yönetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- Alkuş, O. (2010). *Küreselleşme Sürecinde Kamu Yönetiminde Eğitim ve Araştırma*. Lisans Düzeyinde Kamu Yönetimi Eğitim ve Öğretiminin Sayısal Bir Analizi (pp.9-18), Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları.
- Atmaca, Y. & Uysal, Y. (2020).Üniversite Öğrencilerinin Kamu Personeli ve Kamu Personel Sistemi Algılarını Ölçmeye Yönelik Bir Analiz: Gediz Meslek Yüksekokulu Örneği. *Journal of Awareness*, Cilt 5, Sa. 4, 463-484.
- Bağce, E. (2010). *Küreselleşme Sürecinde Kamu Yönetiminde Eğitim ve Araştırma*. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Dünyadaki Durumu (pp.19-34), Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları.
- Çiçek, S. (2019). *Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Eğitim-Öğretimi: Alanyazınsal Gelişim Ve Eğilimler*. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Denizli.
- Eisenmann, C. (1956). Siyasi İlimlerin Konusu. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt 11, Sa. 4, 23-51.
- Gözler, K. (2020). *Anayasa Hukukunun Genel Esaslarına Giriş*, Bursa: Ekin,
- Gözler, K. (2021). *Türk Anayasa Hukukuna Giriş*, Bursa: Ekin,
- Güler, B. A. (1995) *Sempozyum Genel Raporu*. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Uluslararası Yönetim Bilimleri Enstitüsü Ulusal Sektörünü Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu Bildirileri (pp. 1-4), TODAİE: Ankara.
- Hazır, H. (1990).*Anayasa Hukuku (Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler)*.Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi.
- Kamu Yönetimi Eğitimi Çalıştayı (2015). *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Kamu Yönetimi Eğitimi Çalıştayı Tartışma Oturumları Özet Sonuç Raporu*. 13 Kasım 2015. Isparta.

- Mecek, M. & Atmaca, Y. (2020). Yerel Yönetimlerin İdari Yapısına İlişkin Mevzuat Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 19, Sa. 76, 2068-2087.
- Orhan, G. & Suluhan, E. (2019). Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Geleceği: Değişen Talepler Karşısında Politika Önerileri . *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 33, Sa. 46, 55-75.
- Ömürgönülşen, U. (2010). Türkiye’de Lisans Düzeyi Kamu Yönetimi Öğretiminde Yakın Dönemde Yaşanan Gelişmeler: Mevcut Durum, Sorun Alanları ve Gelişme Eğilimleri . *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt 65, Sa. 03, 123-161.
- Önder, M. & Brower, R.S. (2018). Public Administration Theory, Research, and Teaching: How Does Turkish Public Administration Differ. *Journal of Public Affairs Education*, Cilt 19, Sa. 1, 117-139.
- ÖSYM, 2006 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3341/2006-kpss1-kilavuzu.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2007 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3286/2007.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2008 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3231/2008.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2009 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3175/2009.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2010 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3099/2010.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2011 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3037/2011.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2012 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,3001/2012.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2013 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,2928/2013.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2014 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,2881/2014.html>, erişim tarihi 8.6.2022.
- ÖSYM, 2015 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,8960/2015.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Lisans Programlarında “Anayasa” Derslerinin Öneminin KPSS Alan Bilgisi/Kamu Yönetimi Soruları Üzerinden Değerlendirilmesi

ÖSYM, 2016 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,10271/2016.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2017 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,13006/2017.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2018 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,13606/2018.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2019 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,15561/2019.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2019 yılı KPSS Lisans Alan Bilgisi Sınavları Değerlendirme Raporu, <https://www.osym.gov.tr/TR,20935/2019-kpss-lisans-alan-bilgisi-sinavlari-degerlendirme-raporu.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2020 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,19161/2020.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2020 yılı KPSS Lisans Alan Bilgisi Sınavları Değerlendirme Raporu, <https://www.osym.gov.tr/TR,20937/2020-kpss-lisans-alan-bilgisi-sinavlari-degerlendirme-raporu.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, 2021 yılı KPSS Başvuru Kılavuzu, <https://www.osym.gov.tr/TR,20976/2021.html>, erişim tarihi 8.6.2022.

ÖSYM, YKS 2021-Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, <https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2021/YKS/kntkilavuz05082021.pdf>, erişim tarihi 8.6.2022.

Özer, M.A.(2012). *Yeni Kamu Yönetimi*. Ankara: Barış.